

Tankar om framtiden

För några år sedan, i början på 2000-talet, hade jag en upplevelse tidigt en morgon. Jag såg i en slags drömsyn en vägtrumla eller vägvält, köra över vår nation Sverige. Den körde fram och tillbaka och trumlade ner alla åsikter till politisk korrekthet. Varhelst någon försökte hävda vårt lands kristna rötter och värdegrund kom vägtrumlan och tystade ner dessa röster. Jag kände en djup oro inom mig och ropade till Gud: "vad är det som håller på att hända, vad ska vi göra?" Ett ord kom till mig – "Ekklesia".

Ekklesia, tänkte jag, det är från detta ord "Församlingen" översätts i vår svenska Bibel. Men varför kom detta grekiska ord i min tanke och inte Församlingen. Jag började fundera över det hela.

Begreppet Ekklesia är inte en specifikt andlig term i det grekiska språket. Det används även i profana sammanhang om människor som kommit tillsammans för ett speciellt syfte. Ekklesia är uppbyggt av två ord: *ek* som betyder "ut ur" och *kaleo* som betyder "kalla". Ordet användes i äldre tider om rådsförsamlingen i Aten som kallades ut ur marknadsplatsen till sina sammankomster. Och det var denna bild som kom i min tanke.

Guds svar på den sekulära trenden i vårt samhälle är en församling, en kyrka, som lämnar den sekulära värdegrunden och börja leva efter Guds och Bibelns värderingar. Ett levande vittnesbörd om vem Gud är.

Fundament i den kristna tron

Det kristna livet bygger i princip på två fundament som åskådliggörs i två heliga handlingar, två sakramenten – dopet och nattvarden. Förstår man dessa två handlingar har man en bra grund i sitt kristna liv.

Dopet till Kristus handlar om att vi dör från vårt självcentrerade liv och uppstår i ett Kristusliv där Gud är i centrum. Ett nytt liv i gemenskap med Jesus, Kristus. I dopet ger vi oss själva till Gud i Kristus.

Nattvarden handlar om att Jesus ger sig själv till oss, både individuellt och kollektivt. Vi får del av hans liv och ingår ett förbund med honom. Och att vi genom detta hör samman i ett gemensamt liv.

Gud ger sig själv till oss i Kristus och vi ger oss själva till honom i Kristus. Detta är det nya livet han kallat oss till. Vi är i andlig mening kallade ut ur världen för att leva i ett nytt rike, Guds rike. Vi är fortfarande i världen men vi styrs inte av världen. Jesus, som Gud, Fadern, har insatt till att härskas över allting, är vår personlige vän, men också vår herre och kung. Han uppmanade oss att be "Kom Guds rike, ske din vilja så som i himlen så också på jorden". (Matt 6:10).

Jesus visade, genom att offra sitt liv för oss, att han inte sökte sitt eget bästa för stunden utan att han fullbordade Gud, Faderns vilja, som är vår frälsning. I detta har han visat sig trovärdig och kompetent att inneha all makt i himlen och på jorden. Han kommer inte att använda sin maktposition för att "berika sig själv", utan för att se till att Guds goda vilja har framgång. Något vi som tror på honom är kallade att hjälpa till med.

Församlingen – ett annorlunda liv

Vad innebär detta för oss? Församlingar och kyrkor finns redan, räcker inte det?

Det finns många bra församlingar i vårt land, men det kristna livet är ett liv i utveckling. När samhället förändras, förändras även Församlingen till att vara Guds svar i den nya samhällssituationen. Men förändringen i världen och i Församlingen kommer från två helt olika källor. Det sekulära samhället hämtar sin kraft från världen medan församlingen hämtar sin kraft från himlen. "Världen" betyder i detta sammanhang den fallna människans sociala och kulturella hemvist, medan "himlen" betyder Guds boning som är den pånyttfödda människans mål.

En församlingsmodell, den äldsta av alla, som i dag på nytt växer kraftigt i många delar av världen är husförsamlingen där man bland annat använder sina hem som mötesplats. Ofta ingår dessa mindre husförsamlingar i nätverk som bildar större kommuniteter eller cellkyrkor. Det är inte säkert att denna modell passar i alla sammanhang. Det råder inte samma förhållanden i alla länder och städer, man måste ta hänsyn till en mängd olika aspekter. Det gäller för oss alla att lyssna in Guds tilltal i det vi håller på med. Om vi gör det kan ett konstruktivt samarbete finnas mellan olika församlingskonstellationer. Guds församling är en enhet, vi behöver varandra.

Eftersom jag själv har en viss erfarenhet av husförsamlings- och komunitetsliv vill jag gärna lyfta fram denna församlingsmodell i vilken jag ser stora fördelar men även en del svårigheter.

Jag har under en längre tid känt det som om Gud vill ta sin församling, inte bara ett steg framåt utan också ett kliv uppåt. Jag anar att det finns en ny nivå i det andliga livet som väntar på oss, inte bara individuellt utan även kollektivt. Jag tänker inte bara då på bättre lovsång i mötena och lite fler mirakler. Jag tänker mer på ett annorlunda liv som skiljer sig från det i världen. Ett liv där vi som tror på Jesus har honom och hans rike i centrum. Och där hans rike kan bli synligt för vår omvärld genom det liv vi lever tillsammans.

Inom missionsorganisationen DAWN Ministries menar man att det bör finnas en församling på varje ort eller i varje stadsdel med 500-1000 innevånare, som ett levande uttryck för Jesus, Kristus. Med församling menar man här en grupp troende som lever ut det kristna livet tillsammans där de bor.

Gemenskap och relationer

Ibland talar man om husförsamlingar som organiska församlingar eftersom de förökar sig genom gemenskap och relationer snarare än genom evangelisationskampanjer. Andra nyckelord är vänskap, förtroende, överlåtelse och ansvar. Detta bör naturligtvis gälla alla församlingar.

I Apostlagärningarna kan vi läsa om den första kristna församlingen:

De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna. Och fruktan kom över alla, och många under och tecken gjordes genom

apostlarna. Alla troende var tillsammans och hade allting gemensamt. De sålde sina egendomar och allt vad de ägde och delade ut till alla, efter vad var och en behövde. Varje dag var de endräktigt tillsammans i templet, och i hemmen bröt de bröd och höll måltid med varandra i jublande, innerlig glädje. De prisade Gud och var omtyckta av allt folket. Och Herren ökade var dag skaran med dem som blev frälsta. (Apg 2:42-47)

Hur ska vi förstå ovanstående text. Var det i någon slags andligt eufori man sålde sina ägodelar och gav bort. Vi läser inte om att detta blev praxis i alla nya församlingar som växte fram i olika städer. Dock finner vi i de olika breven många uppmaningar till generositet, gästvänlighet, till att ha omsorg om varandra. Och till att utrusta dem som på ett speciellt sätt arbetar med evangeliet.

Men jag tror inte vi ska avfärda den första församlingens första tid som andliga övertoner. De fick erfara, när den helige Ande kom över dem, hur himlen bokstavligen landade på jorden. Och är det detta vi vill uppleva ska vi nog fundera lite över vad Gud vill göra ibland oss. Gud vill att himlen ska landa på jorden även i vår tid.

Med tanke på att Jerusalem intogs och ödelades av romarna några årtionden senare inser man att de som sålde sina egendomar där och investerade i den första kristna församlingen gjorde ett bra val. På samma sätt har inte vi som lever i dag några garantier för vad som händer med oss själva, våra ägodelar och vår omvärld i framtiden. Att lära sig lyssna till Guds tilltal är därför alltid lika viktigt.

Guds rike – ett samhälle i samhället

Ovanstående rubrik refereras det ibland till i kristna kommuniteter. Någon har sagt att i Guds rike finns det inte säljare och köpare. Det finns givare och mottagare. Och det gäller både andliga och materiella ting. När vi läser om det stora Babylon i Uppenbarelseboken kapitel 18 finner vi att de som mest begråter dess undergång är köpmännen som blev rika genom att köpa och sälja. Naturligtvis måste vi så länge vi lever i den här världen också köpa och sälja, men i Guds rike råder andra lagar. Och vilddjurets märke handlar just om att köpa och sälja. (Upp 13:16-17)

Jesu ord till den rike ynglingen är lika aktuella i dag som då: "sälj allt vad du äger och ge till de fattiga, kom sedan och följ mig" (Matt 19:21). Vi har alla sådant som håller oss tillbaka. Vad det ytterst handlar om är om vi är beredda att vara Jesu lärjungar och att följa honom. Egentligen finns det ingen anledning att tveka. Det liv han erbjuder oss får all världens rikedom att framstå som unket skrot. Men ändå tvekar vi ibland. Den här världen vill lägga beslag på oss. Välfärd, rikedom, anseende, utbildning, karriär m.m. upptar våra sinnen.

Jag tror inte vi behöver vara så oroliga. Det är inte fel att ha en bra utbildning och ett bra jobb. Gud vill välsigna oss i det vi håller på med när vi lägger våra liv i hans händer. Bibliska gestalter som Josef och Daniel är exempel på personer som Gud placerade på strategiska positioner just för att de vandrade med honom och inte kompromissade med världen. Våra talanger och färdigheter, såväl andliga som

naturliga, är till för att användas. Men om vi bara använder dem för att berika oss själva har vi inte förstått dopets innebörd. Att följa Jesus kan innebära att vi får börja tänka i banor som är främmande för den värld vi lever i. Främmande därför att de härstammar, inte från världen utan från himlen.

Jesus sa att större ting än han gjorde ska hans lärjungar göra. Jesus ställdes under sin tid på jorden inför en mängd knepiga situationer. Sjuka, ja till och med döda människor. Stora skaror hungriga människor där det inte fanns någon mat utom några få bröd och fiskar, samt mycket annat. De flesta av dessa situationer förändrades och löstes genom helt nya metoder. Vi kallar det mirakler. Mirakler är färskvara. De fanns där just när de behövdes då det inte fanns några andra möjligheter.

Men kan inte alla problem lösas med mirakler? Det vore väl smart? Då blev alla nöjda och glada. Ja, så kan man tänka, men det tycks inte vara Guds sätt. Gud vill att vi ska utvecklas som andliga människor och det sker inte om vi inte själva får ta ställning i olika situationer och göra våra egna val och uppoffringar. Och skillnaden mellan det naturliga och mirakler är inte alltid så stor. Om sjuka blir friska genom förbön kommer detta snart anses som en naturlig behandlingsmetod, och om ekonomiska problem löses genom uppoffringar och generösa gåvor från vanliga människor är detta på sitt sätt ett mirakel.

Vi vill gärna ha vår trygghet i ett fett bankkonto, en aktieportfölj eller andra tillgångar. Men Gud vill att vi ska ha vår trygghet i honom. Det innebär inte, tror jag, att vi inte kan ha någon buffert för oförutsedda utgifter. Eller spara för att kunna köpa en lägenhet eller hus. Men om vi bara lever för vår egen välfärd bör vi fundera över vad Gud anser om det hela. Det hela har att göra med vårt hjärtas inställning och vår villighet att lyda Gud. Den välsignelse som följer av att vi lyssnar till Guds röst är mer värd än allt silver och guld i världen. Och Jesus vill vara konung också över ekonomin i sitt rike och sin församling.

Den tid vi lever i kännetecknas av stor osäkerhet. I vårt land har vi för närvarande en hög levnadsstandard, men stora problem lurar runt hörnet, det tycks alla politiker vara överens om. Frågan är om vi kan förvänta oss att välfärden bara ska öka eller ens förbli på den nivå den nu befinner sig. Dessutom har vi en stor arbetslöshet speciellt bland ungdomar. Tidigare har många satt sin förtröstan till den moderna vetenskapens förmåga att komma med lösningar på allting, men numera finns inte samma tillförsikt till detta. Och den svenska modellen där staten ska lösa alla problem för individen fallerar mer och mer.

I Sverige oroar sig många för ekonomin, men vad man än mer borde oroa sig över är sekulariseringen i vårt land.

Landet Lagom eller landet Extrem

Fredrik Lindström som är känd för sina program om svenska språket har gjort en TV-serie om det moderna Sverige och den svenska mentaliteten. Det sista av de sju avsnitten, som finns tillgängligt på SvtPlay, handlar om svenskarnas individualism

och öppenhet för förändringar. Ett diagram som presenterades i programmet ställde den svenska "lagomheten" i ny dager. Diagrammet består av en y- och en x-axel. Den vertikala y-axeln går från tradition till förändring och visar hur traditionell man är. Med andra ord, hur benägen man är att ändra sina värderingar och sin livsstil. Den horisontella x-axeln går från kollektiv mot självständig och visar hur beroende man är av sin familj och sina medmänniskor.

En lagom-placering vore kanske någonstans i mitten av diagrammet, men ack nej där hamnar inte Sverige. Längst upp i högra hörnet, lite för sig själv, ligger Sverige. Extremt förändringsbart och extremt individualistiskt.

Programmet har fått en del kritik för att detta inte gäller alla områden. Många andra länder ligger väl så långt framme i sin tekniska utveckling som Sverige, med stora förändringar i samhället som en följd av detta. Vilka områden är det då som gör Sverige extremt. Jo, det är främst områden som rör familj och vissa moralområden. Några exempel från programmet är accepterandet av skilsmässor och sexuella avvikelser. Jämlikhet som bland annat innebär att mannen och kvinnan förväntas vara lika mycket familjeförsörjare. Kravet på att älska och vörda sina föräldrar når en absolut bottennotering i Sverige enligt programmet. Familjen har minimal betydelse och minimalt ansvar. Staten träder in där familjen förr trädde in. Sverige är också världsledande i ensamhushåll.

I Sverige har vi ett slags tonårsförhållande till staten. Svensken vill vara vuxen, självständig och klara sig själv. Men när det verkligen händer något förväntar vi oss att staten ska finnas där och ta hand om oss.

I förhållande till staten böjer vi oss lätt för nya lagar och förordningar. Vi är konflikträdde och odlar en kompromisskultur. Detta har visat sig, på gott och ont, vara gynnsamt för utvecklingen av vår välfärd.

Man kan naturligtvis inte dra allt för långtgående slutsatser av ett enskilt TV-program. Men att Sverige blivit extremt på många områden stämmer säkert. Sett ur ett globalt perspektiv är många av de åsikter som i dag betraktas som normala i Sverige, mycket extrema. Speciellt rör detta åsikter inom familje- och moralfrågor.

Eftersom den kristna tron, med Bibeln som grund, då det gäller trosinnehåll, vare sig är förändringsbar eller individualistisk, skapar detta en konflikt med det rådande klimatet i vårt land. Många av oss som är kristna märker detta tydligt. När politiker och media enats om en åsikt då är det den som gäller. Då börjar vägtrumlan, som jag nämnde om i början av denna skift, rulla. Medborgarna förväntas acceptera det nya synsättet och underordna sig. Avvikande åsikter är inte godkända längre även om de varit gällande i tusen år. Man måste ha en mycket stark egen värdegrund för att kunna stå emot det tryck som då uppstår, ett tryck som ibland gränsar till förtryck.

Att större delen av jordens befolkning uppfattar de nya idéerna som extrema bekymrar inte politiker och media. Det är ju de som har ljuset och missionen att vägleda mänskligheten in i en ny tid med nya värderingar.

Frågan är hur vi som kristna möter ett samhälle som under mycket kort tid globalt sett förvandlats till ett ganska extremt samhälle. Hur kan vi förmedla Guds nåd och den kristna trons konstruktiva värderingar till våra medmänniskor? Många upplever ju Bibelns värderingar som gammalmodiga och hämmande. Fast kanske inte alla. Även om man försöker hålla den kristna tron stängd i det offentliga rummet, når den fram till individer både här och där. Evangeliet, det glada budskapet om frälsningen genom Jesus Kristus och det eviga livets gåva, tycks ha en förmåga att leta sig igenom olika hinder och spärrar. Personer som man aldrig trodde det om kan plötsligt träda fram och bekänna sig som kristna.

Salt och ljus

På 70-80-talet då husförsamlings- och kommunitetstanken var aktuell bland många kristna, även i Sverige, citerades ofta Jesu ord från bergspredikan:

Ni är jordens salt. Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall man då göra det salt igen? Det duger bara till att kastas ut och trampas ner av människor. Ni är världens ljus. Inte kan en stad döljas, som ligger på ett berg. Inte heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, utan man sätter det på ljushållaren, så att det lyser för alla i huset. Låt på samma sätt ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader i himlen. (Matt 5:13-16)

Kommuniteter, eller gemenskaper som benämningen ofta var i Sverige, sågs som en relevant församlingsmodell för att uppfylla detta bibelord. I en tid då allt färre kommer till kyrkolokaler får vi som kristna leva som en kyrka i samhället. Det var så de första kristna levde och det var då den kristna tron spreds över hela världen.

Min uppfattning är att det som hände på 70-80-talet var en förberedelse till något som ska kunna ta form nu på 2000-talet i en mer mogen form. Vi som var med under den tiden fick se både välsignelsen och problemen som kan uppstå när människor vill gå in i djupare överlåtelse till varandra i Kristus. Det största problemet är som vanligt, den mänskliga faktorn – vi själva.

Dopet är, som jag nämnde tidigare, en överlåtelsehandling som innebär att man säger farväl till den gamla, syndfulla människonaturen – sitt ego. När vi gör det av hjärtat och i stället väljer det nya liv Gud ger oss i Kristus, då tar Gud det hela på allvar och börjar verka fram en förändring i våra liv. Denna förändring kallas i de frommas kretsar för "helgelse". Det handlar om att bli helig så som Gud är helig, att få del av hans liv och natur. Guds DNA kanske Paulus skulle ha sagt om han levde i dag. Vi önskar att denna helgelseprocess skulle ske på en förmiddag, men jag känner ingen som upplevt detta. Tvärtom verkar de flesta tycka att processen emellanåt är långdragen och rätt jobbig, vilket är ett bra bevis på att något händer med oss. Vi som tror är som levande stenar i Guds tempel som slipas mot varandra för att kunna hållas samman i trofasta relationer i en tid då trohet blivit ett urholkat begrepp i

världen runt omkring oss. Och murbruket som binder oss samman och fyller de ojämnheter som finns under helgelseprocessen är Guds kärlek.

Den första kristna församlingen som i Apostlagärningarna kapitel fyra sålde sina ägodelar och åt middag varje dag tillsammans i sina hem i jublande innerlig glädje började få problem redan i kapitel sex.

Vid den tiden då antalet lärjungar ökade, började de grekisktalande judarna klaga på de infödda judarna över att deras änkor blev förbisedda vid den dagliga utdelningen. Då kallade de tolv till sig alla lärjungarna och sade: "Det är inte bra att vi försummar Guds ord för att göra tjänst vid borden. Nej, bröder, utse bland er sju män som har gott anseende och är uppfyllda av Ande och vishet, så ger vi dem den uppgiften. Själva skall vi ägna oss åt bönen och åt ordets tjänst." Alla de församlade tyckte att förslaget var gott, och de valde Stefanus, en man uppfylld av tro och den helige Ande, vidare Filippus, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas och Nikolaus, en proselyt från Antiokia. Dessa förde de fram inför apostlarna, som bad och lade händerna på dem. Och Guds ord hade framgång och antalet lärjungar i Jerusalem ökade kraftigt. Även en stor skara präster blev lydiga mot tron. (Apg 6:1-7)

Situationen antas vara den att det efter pingstdagen och den helige Andes ankomst uppstod en sådan förväntan på vad som skulle hända framöver att alla som var på besök i Jerusalem, och kom till tro, stannade kvar för att följa utvecklingen. Kanske Jesus snart skulle komma tillbaka till jorden. Dessa, som inte var bofasta i Jerusalem, hade inte heller några försörjningsmöjligheter på orten. Men de andra trossyskonen delade generöst med sig av vad de hade. Men i den utdelning av förnödenheter som ordnades kände sig en del förbisedda. Det började komma smolk i glädjebägare. Nu fick man visdom till att lösa detta problem. Och Guds ord fortsatte att ha framgång och församlingen att växa.

I den nytestamentliga församlingens utveckling finner vi fortsättningsvis, till exempel i Paulus brev, förmaningar som tyder på att det förekom en del missnöje och tvister. Och Johannesbrev, som anses vara skrivna cirka 50 år efter församlingens födelse, handlar mycket om att leva i sanningen och att älska varandra. När aposteln Johannes på sin ålders höst kom till Efesus lär hans budskap ha varit: "Glöm inte att älska varandra".

Ju närmre man kommer varandra i en församlingsgemenskap desto mer kommer kärleken att sättas på prov. Och vi ska inte göra det svårt för varandra. Bibeln uppmanar oss till ödmjukhet i våra relationer och till att hålla den andre förmer än sig själv. Gud vet att vi behöver hans hjälp till detta. Om vi lyckas kommer Guds välbehag att vila över vår gemenskap med varandra på ett sätt som gör att människor omkring oss märker det. Det blir som en väldoft från Guds rike som drar människor till sig.

Tidsläget

Jag nämnde ovan hur extremt Sverige har blivit i en del avseenden vilket man kan se som ett tidstecken. Paulus talar om laglöshetens ande, en tidsanda där man förkastar Guds bud och allt som är heligt. Detta ser vi tydliga tecken på i vårt land. Men det finns även positiva saker. Sociala reformer har gett medborgarna en grundtrygghet i många avseenden. Sverige är än så länge trots allt ett ganska bra land att leva i.

Men vad händer om ekonomin börjar vackla. Är svensken rustad för att möta kristider? Är det unga generationen fostrad till att ta ansvar om vårt välfärdssamhälle börjar knaka i fogarna?

"Det går bra för Sverige" myntade vår före statsminister, och nuvarande regering menar också att Sverige har en stabil ekonomi. Det stämmer kanske, men hur länge? Ekonomiska bedömare ser med oro på hur bland annat nationer som Kina och Indien hunnit ifatt västvärldens nationer på så gott som alla områden utom då det gäller konsumtion. Högteknologiska varor och tjänster som till exempel USA och Tyskland tidigare köpte från Sverige köper man nu från Kina, samma kvalitet men till mycket lägre pris. Sverige har visserligen naturtillgångar som Kina eftertraktar men räcker de för att bevara vår välfärd. Och nog bör vi unna kineser och indier samma välfärd som vi själva har.

Jag vill inte vara en olycksprofet, men jag har allvarliga frågetecken inför om välfärden i vårt land, och i västsamhället, bara kan fortsatt öka. Och jag tycker mig höra samma sak från många andra i den politiska debatten. Även Bibeln ger en hel del varningssignaler inför ändens tid, och det är väl där vi befinner oss. Både varningssignaler men även glädjebud. Så här säger profeten Jesaja, ett ord som Guds församling kan ta till sig:

Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och HERRENS härlighet går upp över dig. Se, mörker skall övertäcka jorden och töcken folken, men över dig skall HERREN gå upp, hans härlighet skall uppenbaras över dig. (Jes 60:1-2).

Vad vi tydligen har att vänta är inte en ständigt ökad välfärd. Snarare väntar fler kriser framöver. Ekonomiska-, sociala-, moraliska-, miljökriser m.fl. Något våra nyhetsmedia ständigt rapporterar om.

Men Gud ger i allt detta löften till dem som förtröstar på honom och följer honom. Jesus sa: "Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska allt det andra tillfalla er." Lösningen finns i Guds rike och den ordning som råder när Jesus får vara kung i våra liv.

Det stora Babylon och det himmelska Jerusalem

I uppenbarelseboken kapitel 19 förkunnas domen över "det stora Babylon" som är synonymt med "den stora skökan", med vilken jordens alla folk, kungar och köpmän bedrivit otukt.

Sedan såg jag en annan ängel komma ner från himlen. Han hade stor makt, och jorden lystes upp av strålglansen från honom. Och han ropade med stark röst och

sade: "Fallet, fallet är det stora Babylon! Det har blivit en boning för onda andar, ett tillhåll för alla orena andar och ett näste för alla orena och avskyvärda fåglar. Ty av hennes otukts vredesvin har alla folk druckit, och jordens kungar har bedrivit otukt med henne, och jordens köpmän har blivit rika genom hennes omåttliga lyx."

Och jag hörde en annan röst från himlen säga: "Gå ut från henne, mitt folk, så att ni inte tar del i hennes synder och drabbas av hennes plågor. Ty hennes synder har nått upp till himlen, och Gud har kommit ihåg hennes brott. (Upp 18:1-5).

Babylonien med Babylon som huvudstad var, som de flesta känner till, en stormakt dit Israels folk deporterades under den babyloniska fångenskapen på 500-talet f.Kr. I Bibeln representerar Babylon en makt som håller Guds folk i fångenskap.

I Daniels bok tolkar profeten Daniel en dröm som kung Nebukadnessar haft.

Du, o konung, såg i din syn en stor staty framför dig, och den var hög och dess glans överväldigande. Den var förskräcklig att se på. Huvudet på statyn var av fint guld, bröstet och armarna av silver, buken och höfterna av koppar. Benen var av järn, och fötterna delvis av järn och delvis av lera. Medan du såg på den revs en sten loss, men inte genom människohänder, och den träffade statyns fötter av järn och lera och krossade dem. Då krossades alltsammans, järnet, leran, kopparn, silvret och guld, och allt blev som agnar på en tröskloge om sommaren, och vinden förde bort det så att man inte längre kunde finna något spår av det. Men av stenen som hade träffat statyn blev det ett stort berg som uppfyllde hela jorden.

Detta var drömmen, och nu vill vi säga konungen vad den betyder: Du, o konung, konungarnas konung, som himmelens Gud har givit rike, väldighet, makt och ära, i din hand har han gett människorna, djuren på marken och fåglarna under himlen, var de än bor, och han har satt dig till herre över alltsammans. Du är det gyllene huvudet. Men efter dig skall det uppstå ett annat rike, obetydligare än ditt, och därefter ett tredje rike av koppar, och det skall regera över hela jorden. Det fjärde riket skall vara starkt som järn, för järnet krossar och slår sönder allt. Så som järnet förstör allt annat, skall också detta krossa och förstöra. Och att du såg fötterna och tårna vara delvis av krukmakarlera och delvis av järn, det betyder att det skall vara ett splittrat rike, men med något av järnets fasthet. Du såg ju att där var järn blandat med lerjord. Att tårna på fötterna delvis var av järn och delvis av lera betyder att riket skall vara delvis starkt och delvis svagt. Att du såg järnet vara blandat med lerjord betyder att människor skall blanda sig med varandra genom giftermål men att de inte skall hålla samman, lika lite som järn kan förenas med lera.

Men i de kungarnas dagar skall himmelens Gud upprätta ett rike som aldrig i evighet skall förstöras och vars makt inte skall överlämnas till något annat folk. Det skall krossa och göra slut på alla dessa andra riken, men själv skall det bestå för evigt. Du såg ju att en sten revs loss från berget, men inte genom människohänder, och att den krossade järnet, kopparn, leran, silvret och guld.

Den store Guden har nu uppenbarat för konungen vad som skall ske i framtiden, och drömmen är sann och uttydningen tillförlitlig." (Dan 2:31-45).

Många bibeltolkare ser i detta bibelsammanhang de fyra världsriken Babylonien, Medien-Persien, Grekland och Romarriket som likt de bägge benen i statyn delades i det väst- och öst-romerska riket. Kronologiskt skulle då fötterna där människor blandar sig genom giftermål (blanding ska äga rum genom människosäd (1917 års övers.)) hänvisa till ändens tid med ökad globalisering och mångkulturalism som man försöker hålla samman med demokratiska principer.

Daniel hade även en egen syn som går i linje med Nebukadnessars dröm. Men där uppträder det fjärde riket i form av ett vilddjur. Slutresultatet blir dock detsamma:

Men riket, makten och våldet över alla riken under himlen skall ges åt det folk som är den Högstes heliga. Hans rike är ett evigt rike, och alla välden skall tjäna och lyda det. (Dan 7:27).

En vanlig förståelse av såväl Danielbokens- och Uppenbarelsebokens utsagor är att det fjärde riket i Danielboken syftar på Romarriket och att Babylon i Uppenbarelseboken liksom bland de första kristna användes som ett täcknamn för Rom. Men här handlar det inte främst om de historiska, politiska stormakterna utan snarare om människosläktets självhävdelse och strävan att genom egen styrka och visdom förverkliga sig själv, skapa sin egen framtid, ett samhälle och en kultur utan Gud. En strävan som förkroppsligades i de fyra världsmakterna med början i Babylon och med fullbordan i Romarriket. Genom kejsarkulten i Rom upphöjdes människan till gud, och då de kristna som underhållning offrades på Colosseum och andra arenor drack man sig bildligt druckna av de heligas blod. Detta var den situation som rådde då Johannes skrev Uppenbarelseboken. I profetisk mening tog Romarriket över Babylons gudlösa roll och detta andliga Babylon har inte upphört existera utan är fortfarande verksamt i ändens tid över hela världen. Förföljelse av kristna har fortsatt genom historien och är mycket omfattande i dag i många delar av världen.

Ändens tid brukar man räkna från Jesu himmelfärd fram till hans återkomst.

Guds agenda

Gud har en agenda som styr hans handlande. Vi kan följa utvecklingen i Bibeln – Adam och Eva, Noa, Abraham, Mose, Israels folk, David, profeterna och slutligen Jesus Messias och hans församling. I vår tid har det lett till att det finns människor som hörsammat Guds evangelium och bejakat Jesus Messias som kung i sina liv. Dessa utgör Guds församling och är kallade att leva ut hans rike på jorden.

Guds motståndare, Djävulen, som vilseledde de första människorna i Edens lustgård, har fortsatt vilseleda människohjärtan genom historien. Han tycks, i ett demoniskt högmod, äga ett fåfängt hopp om att kunna sabotera Guds rådslut.

Den andliga kampen i världen står mellan Guds rike och "Världens rike" som i Uppenbarelseboken kallas Babylon, den stora skökan, en bild på mänskligheten som övergett sin skapare och lever i otrohet med "Mammon" och andra avgudar. Det är två olika makt- och kulturcentra som gör anspråk på människornas lojalitet och lydnad. Från Guds sida handlar hans agenda om att frälsa människosläktet och förgöra det andliga Babylon så att hans vilja får ske på jorden så som i himlen.

Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden hade försvunnit, och havet fanns inte mer. Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner från himlen, från Gud, redo som en brud, som är smyckad för sin brudgum. Och jag hörde en stark röst från tronen säga: "Se, nu står Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo hos dem och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem. Och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer och ingen sorg och ingen gråt och ingen plåga. Ty det som förr var är borta. (Upp 21:1-4).

Och några verser längre fram presenteras bruden, lammet hustru.

En av de sju änglarna med de sju skålar, som var fyllda med de sju sista plågorna, kom och talade till mig och sade: "Kom, jag skall visa dig bruden, Lammets hustru." Och han förde mig i anden upp på ett stort och högt berg och visade mig den heliga staden Jerusalem, som kom ner från himlen, från Gud, och som ägde Guds härlighet. Dess strålgans var som den dyrbaraste ädelsten, som en kristallklar jaspis. Staden hade en stor och hög mur med tolv portar och över portarna tolv änglar och namn inskrivna: namnen på Israels barns tolv stammar. 13 I öster fanns tre portar, i norr tre portar, i söder tre portar och i väster tre portar. 14 Stadsmuren hade tolv grundstenar, och på dem stod tolv namn, namnen på Lammets tolv apostlar. Upp 21:9-14)

Bruden – det nya Jerusalem och den stora skökan – Babylon

Bibelns bildspråk är inte alltid så lättolkat, det finns olika uppfattningar om hur man ska förstå Uppenbarelseboken. Men några viktiga saker som jag tycker mig se i de bibelsammanhang jag ovan refererat till är följande:

Bruden och skökan är två motsatser i mänsklighetens utveckling.

En mans förhållande till sin brud är ett kärleksförhållande som bygger på givande och mottagande. Mannen och hustrun ger sig till varandra och när kvinnan mottar sin man blir resultatet ett nyskapande, nytt liv genom gemensamma barn.

Förhållandet mellan Jesus och hans brud, församlingen, framställs i Bibeln som förhållandet mellan en brudgum och hans brud. Ett kärleksförhållande, där vi som utgör församlingen bildligt ger oss själva till Jesus genom dopet, och han ger sig själv till oss i nattvarden. Detta givande och mottagande präglar allt som rör Jesus och hans församling.

Livet i församlingen framställs även som livet i en stad, det nya Jerusalem. I denna stad finns inte köpare och säljare. Här finns givare och mottagare. Här finns också en gudomlig administration som bygger på tjänande. Här strävar man inte efter maktpositioner eller efter att förverkliga eller berika sig själv. Den som vill vara störst blir de andras tjänare (Matt 20:26). Att betjäna varandra är naturligt i ett kärleksförhållande, där söker man det bästa för den man älskar. Och denna stad "ägde Guds härlighet".

Förhållandet som råder mellan en prostituerad och hennes män bygger på att köpa och sälja, att utnyttja och förbruka, förlusta och berika sig, inte tjäna men att härska. Men det stora Babylons går mot sin undergång och Bibeln uppmanar oss att dra ut från denna kultur och livsstil.

Hur ska vi leva i Guds församling?

Församlingen som äger Guds härlighet är den församling som kommer ner från himlen. Vad som hände på pingstdagen var att den helige Ande kom från himlen, från Gud, och förvandlade en skara människor. De blev födda på nytt från himlen. Himlen kom ner till jorden och konsekvensen blev bland annat att alla hade allting gemensamt. Även om detta inte höll i sig kan man se det som en försmak av det som ska komma när församlingen äger Guds härlighet fullt ut.

Det profetiska ordet kan vara förbryllande om man bortser från att Gud inte är begränsad av rum och tid. Det kan i och för sig förbrylla tillräckligt ändå. Mänsklig visdom räcker inte till, vi måste ha den helige Andes hjälp för att förstå.

En ny himmel och en ny jord ligger självklart i framtiden. Och fullheten av att Guds rike och det nya Jerusalem kommer ner på jorden. Men om Jesus får regera våra hjärtan är konungen ibland oss och då är hans rike en verklighet. Jesus sa: *Men om det är med Guds finger jag driver ut de onda andarna, då har Guds rike kommit till er.* (Luk 11:20). Riket är där konungen är. Jesus sa också: *Ty där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.* (Matt 18:20).

Gudsrikesmodeller

Kyrkor och kristna sammanhang representerar mer eller mindre framgångsrikt Guds rike på jorden i dag. De som kallar sig kristna är en brokig skara där en del tycks stå kvar med ena foten i Babylon, somliga med bägge. Jag vågar inte själv skriva mig skuldfri i detta avseende.

Jag tror vi gör väl i att ta till oss orden i Uppenbarelseboken om att dra ut från Babylon. Gud har något bättre för oss, det nya Jerusalem där hans härlighet finns.

Jag menar att det har att göra med överlåtelse till Gud och till varandra. Man talar ibland om helöverlåtelse, det vill säga att vi låter Gud få regera över alla områden i våra liv. Egentligen finns det inget annat kristet liv. Om vi går med på det och söker Guds vilja ärligt och uppriktigt kommer han att vägleda oss. Vi kommer då också att komma i kontakt med andra som har samma längtan och inriktning.

När en man eller kvinna träffar sin livspartner vill de inget annat än att dela sina liv med denne och leva tillsammans. På ett liknade sätt är det när Guds kärlek rör vid hans församling. Man vill vara nära varandra, betjäna varandra och leva tillsammans. Oftast blir det en handfull personer man kan ha djupare gemenskap med. Jesus hade en grupp på tolv personer som han levde tillsammans med.

Om man vill leva tillsammans är det en fördel att bo nära varandra. Alla kanske inte kan det men kan ändå relatera till ett komunitetsliv i vilket det finns många fördelar, inte minst om tiderna förändras. Praktiska saker som att till exempel ha vissa saker gemensamt. Bilar är en sådan sak som är en stor kostnad för många. Kanske inte

alla behöver en egen bil, i varje fall inte två bilar. Att dela kostnader gör att man kan frigöra medel för andra saker, och hjälpa dem som har det sämre än man själv. Man kan också frigöra värdefull tid. Många människor sliter ut sig för att få ekonomin att gå runt. När man inte jobbar har man inte ork att göra sådant som man egentligen skulle vilja göra. Livet blir bara att jobba, äta och sova, inte särskilt meningsfullt. I ett gemenskapsliv med andra trossyskon kan man hitta vägar till en bättre livsstil. Man kanske sänker den materiella standarden något men ökar livskvalitén. Livet får ny mening när vi har Guds rike i centrum.

Kanske någon som har gott om pengar kan köpa ett större hus där fler kan bo tillsammans med rimliga hyror. Sådant händer i dag när Gud får röra vid människors hjärtan. Kanske ska man, i stället för att ha sina pengar på banken eller i osäkra aktiefonder, hjälpa trossyskon att lösa tuffa banklån så att inte banken lägger beslag på fastigheter och företag om det blir kris. Man kan ju i princip äga ett hus och låta någon annan bo där. Allt sådant bör givetvis regleras på ett förståndigt sätt med professionell hjälp så att inte det slutar med ovänskap och missämja. Detta har tyvärr hänt i sammanhang där man förhastat gått in i ekonomiska åtaganden.

Då det gäller företagande har många företag som främsta ideologiska målsättning att maximera aktieägarnas eller andra ägares vinst. I Guds rike bör det inte vara så. Man bör hellre tänka på att, förutom högkvalitativa tjänster och produkter, skapa livskvalitet och mervärde åt de anställda, och att på olika sätt kunna bistå arbetet i Guds rike. Detta kommer då även samhället till del.

Kärleken är uppfinningsrik. Om vi är beredda att ge oss helt till Gud och hans rike är jag övertygad om att han kommer att leda oss in på nya underbara vägar.

Församlingar och kommuniteter där människor vill vara helöverlåtna till Jesus och vill leva tillsammans blir gudsrikesmodeller, sammanhang där Guds rike synliggörs på ett mångfaldigt sätt. Jag talar inte här om superkristna övermänniskor. Jag tänker på vanliga enkla troende, sådana som mig själv, som i all sin ofullkomlighet sträcker sig mot Guds nåd för att finna och göra hans vilja. Det finns säkert redan en hel del sådana modeller.

Jag menar också att livet med Gud och varandra, även om det innehåller både kamp och försakelse, i grunden handlar om glädje och fest. Gud planterade en lustgård åt de första människorna, inte en öken.

Förvaltarskap

"Min är jorden och allt som är därpå", står det i en psalm. Det är så Gud ser på det. Allting är till genom honom och för honom. (Hebr 2:10). Var och en av oss är förvaltare av det vi är och har. Och vi kommer en dag att få avlägga räkenskaper för hur vi handskats med våra talanger och materiella tillgångar. Jag tror visst att Gud unnar oss både det ena och det andra. Men han önskar att vi växer i andlig mognad och blir medarbetare i hans verksamhet. Att vi lämnar själviskhet och girighet, söker varandras bästa, och lär oss värdera saker utifrån ett himmelskt perspektiv.

Ledarskap i Guds rike

"Men låt ingen kalla er rabbi, ty en är er Mästare, och ni är alla bröder", sa Jesus. (Matt 23:8).

Maktambitioner är förödande men försöker inte så sällan tränga sig in i Guds församling. Det finns ledare i Församlingen. De omnämns i Efesierbrevet 4 som gåvor till Församlingen som ska hjälpa de troende i uppgiften att bygga Församlingen. Dessa ledare varnas för att uppträda som herrar, de ska i stället se sig som tjänare i kärlekens tjänst. (1Petr 5:3).

Att samtala om och hitta bra lösningar i ledarskapsfrågor är viktigt. Den kristna kyrkan har genom historien präglats av splittring och stridigheter på grund av oandliga ledare med personliga maktambitioner.

Församlingen mobiliseras

Runt om i världen tycks pågå en mobilisering av kristna som söker nya vägar för att leva ut det kristna livet. Jag tror det är den helige Ande som mobiliserar församlingen inför den tid som kommer. Jag tror också att gammalt och nytt kan arbeta sida vid sida. Strukturella förändringar kan vara nödvändiga men de kan i sig själva inte åstadkomma så mycket. Vi som kristna har orsakat varandra mycken skada i det förgångna genom kärlekslösa uttalanden och hårda omdömen. Det är dags för oss att tillåta en mängd olika församlingsuttryck och att respektera och backa upp varandra. Vi har samma konung, Jesus Kristus. Om han får vara i centrum kommer vi att komma allt närmre varandra när vi söker honom med uppriktiga hjärtan.

Kommunitetstanken

Som tidigare framhållits är de kristna i dag en brokig samling med olika syn på en mängd saker och olika grad av överlåtelse till vad man håller på med. Många föredrar att se det kristna livet som en privatsak med en mycket låg överlåtelse till gemensamma åtaganden. Men det finns också de som söker en kristen gemenskap där man knyts samma med andra troende i förbundsrelationer. En för alla, alla för en.

Ett exempel som kanske kan åskådliggöra det hela är skillnaden mellan vänskap och äktenskap. En man och en kvinna som är goda vänner kanske, på grund av jobb eller dylikt, väljer att flytta till annan ort med risk för att inte kunna träffas så ofta. De är fortfarande vänner men kan inte ses dagligen. I ett äktenskap finns en djupare överlåtelse till varandra. Man flyttar inte från varandra på grund av att den ena parten erbjuds ett bättre jobb på annan ort.

Självklart kan en person eller familj lämna kommunitetslivet om man upplever att Gud kallar till något annat. Men det är då något man talar med de andra om så att man kan dra vidare med full välsignelse från de andra trossyskonen. Den rent individualistiska synen på tillvaron har man dock lämnat. Man har överlätit sig själv till Kristus och till ett gemenskapsliv med trossyskon där han är konung.

Det bör i detta sammanhang framhållas att all överlåtelse i Guds rike är fullständigt frivillig, utan tvång. Allting i Guds rike byggs på kärlek och frivillighet eftersom det ska bestå i evighet. Missbruk av människors överlåtelse och lojalitet finns det många exempel på, även i kristna sammanhang. Men allt sådant är ovärdigt Guds rike och kan inte att bestå.

Det finns mycket mer att säga i detta ämne. Jag tror många går och bär en längtan om att ta ett steg vidare framåt och uppåt. Låt oss hoppas på många goda och glada samtal framöver med gudomligt inspirerade idéer som får konkretiseras i gudomligt inspirerade handlingar.

Broderliga hälsningar
Tommy Lindén